

Sari Sarkomaa kok ym.

Toimenpidealoite saattohoidon kirjaamisesta lainsäädäntöön

Eduskunnalle

Ihmisten huoli hoidon ja hoivan laadusta elämän viimeisillä hetkillä on lisääntynyt. Tästä kertoo eduskuntaan viime keväänä saapunut eutanasia-kansalaisaloite hyvän kuoleman puolesta. Laadukkaana palliatiivisen hoidon ja saattohoidon avulla elämän viimeiset viikot voivat olla ihmiselle merkityksellisiä.

Palliatiivinen hoito on parantumattomasti sairaiden ja kuolevien ihmisten kokonaisvaltaista hoitoa. Saattohoito on osa palliatiivista hoitoa, joka tapahtuu elämän viimeisinä päivinä tai viikkoina. Tavoitteena on hoitaa ihmistä kunnioittaen niin, että jäljellä oleva elämä on mahdollisimman hyvää ilman kipuja ja muita haittaavia oireita. Niin, että arvokas kuolema olisi mahdollista. Saattohoidossa on tärkeää tukea myös kuolevan ihmisen läheisiä.

Suomesta puuttuu kokonaan saattohoitoon liittyvä lainsäädäntö. Tämä on johtanut räikeään eriarvoisuuteen elämän loppuvaiheen hoidon laadussa ja saatavuudessa sekä kivunlievityksessä. Tarve sitoviin säädöksiin saattohoidon turvaamiseksi on huutava. Elämän loppuajan inhimillinen ja laadukas hoito ja hoiva sekä hyvä kuolema ovat jokaisen perusoikeuksia. Saattohoidon kehittäminen ei saa jäädä sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä koskevan uudistuksen jalkoihin. Ihmisten kasvava huoli hoidon ja hoivan laadusta elämän viimeisillä hetkillä on otettava vakavasti.

On tärkeää, että hyvässä saattohoidossa ja säädöksissä määritellään koko henkilöstön rooli sekä vastuut.

Sairaanhoitajaliiton teettämän jäsenkyselyn mukaan merkittävä osa vastanneista sairaanhoitajista (89 %) koki, ettei saattohoitoa ole kehitetty riittävästi. Suurin osa sairaanhoitajista koki tarvitsevänsä lisäkoulutusta saattohoidosta. Saattohoitolain säätämisen lisäksi Suomessa on panostettava terveydenhuollon ammattilaisten kouluttamiseen ja tiedon lisäämiseen saattohoidon osalta. Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen ja tukeminen ovat avainasemassa. Tavoitteena on hoitaa ihmistä kunnioittaen ja siten, että jäljellä oleva elämä on mahdollisimman hyvää ilman kipuja tai kärsimystä.

Valmisteilla olevat yhtenäiset saattohoitoon suositukset ovat oikea askel, mutta ne yksin eivät riitä takaamaan saattohoidon tasapuolista saatavuutta ja laatua koko maassa. Näiden hoitosuosituksen käyttöönotto on turvattava koko maassa, ja henkilöstölle on taattava riittävästi koulutusta ja tietoa palliatiivisen hoidon ja saattohoidon osalta. On myönteistä, että vuoden 2018 valtion bud-

Toimenpidealoite TPA 59/2017 vp

jetissa on määrärahat saattohoidon hyvien käytäntöjen laajentamiseen koko Suomeen. Tämä ei kuitenkaan yksin riitä, vaan saattohoidosta tulee säätää laissa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin tasa-arvoisen ja laadukkaan saattohoidon saatavuuden turvaamiseksi ja saattohoito-oikeuden kirjaamiseksi lainsäädäntöön.

Helsingissä 1.12.2017

Sari Sarkomaa kok
Sari Raassina kok
Jaana Laitinen-Pesola kok
Sanna Lauslahti kok